

MOCIÓ QUE PRESENTA EL GRUP MUNICIPAL DE LA CUP A L'AJUNTAMENT DE REUS PER COMBATRE LA POBRESA ENERGÈTICA

La pobresa energètica es defineix com aquella situació de dificultat o incapacitat de mantenir l'habitatge a una temperatura adequada per al confort i la salubritat, així com de dificultat o incapacitat per fer front al pagament de les factures de subministraments bàsics d'electricitat, gas i aigua, i la incapacitat de viure en una llar sense defectes estructurals (com ara goteres al sostre, humitats...).

El 2016 l'Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques va fer un càlcul de l'impacte de la pobresa energètica a Catalunya, segons el qual l'11% de les llars (325.021 llars, 855.000 persones) en pateixen. L'Aliança contra la Pobresa Energètica (APE) assegura que en el marc de l'Estat espanyol un 17% de la població té dificultats per pagar la llum, el gas o l'aigua.

L'ACA (Associació de Ciències Ambientals), en el seu informe de 2016, denuncia que la pobresa energètica ha arrossegat a la mort a més de 7.000 persones, entre les quals hi ha la Rosa, una veïna de 81 anys de Reus que va morir el 14 de novembre de 2016 en un incendi a casa seva a causa d'una espelma mal apagada, després que Gas Natural Fenosa hagués tallat el subministrament de llum. Un any després, a Manresa, un home va morir per intoxicació de fum en un incendi provocat per una vella estufa després que Fecsa Endesa tallés el subministrament de llum en el pis precari on vivia. I tot just a principis de l'any passat tres persones van perdre la vida i una trentena van resultar ferides en un incendi a Badalona a conseqüència de la pobresa energètica.

Malauradament, però, aquests casos són la punta d'un iceberg que amaga una problemàtica social resultat de la suma de diverses desigualtats estructurals. A l'altra banda hi trobem un dels principals poders fàctics del règim del 78: l'oligopoli energètic conformat per Endesa, Gas Natural-Fenosa, Iberdrola, EON Espanya i EDP, així com el de l'aigua amb AGBAR. Aquestes multinacionals, lluny de patir els estralls de la darrera i la present crisi econòmica, han continuat augmentant els seus beneficis a costa d'incrementar tarifes (l'electricitat ha pujat un 83% des del 2013 i l'aigua s'ha encarit en un 65% des del 2008).

Referent al augment de les factures de la llum cal ressaltar que es vol justificar, entre altres raons, com a necessari per al bon manteniment de la xarxa quan el nostre territori pateix talls constants i reiterats de llum, i la manca de seguretat en aquesta xarxa causa alhora un greu impacte en la fauna autòctona, quasi 3000 aus protegides

moren anualment per aquest mal estat dels cablejats de baixa, mitjana i alta tensió a Catalunya.

Cal afegir, a més, que qui s'endú la pitjor part de la pobresa energètica són les dones, degut a les desigualtats derivades de l'actual societat patriarcal, tal com molt bé explica l'APE a la tercera Revista de la Xarxa Sud: "Segons l'informe *Gender Perspective on Access to Energy in the EU*, del Parlament Europeu, un 15% de les espanyoles dediquen més del 10% dels seus ingressos anuals a pagar les factures de l'energia. En el cas de les dones majors de 65 anys, el 26% d'elles dediquen més d'aquest 10% de les seves pensions, per sobre de la mitjana total de la Unió Europea. Així mateix, la vulnerabilitat associada a la pobresa energètica augmenta fins al 51,2% en les llars monoparentals, configurades per una dona amb un o més fills a càrrec."

És evident que si bé l'exclusió habitacional aguditza la problemàtica de la pobresa energètica, l'actual crisi sanitària i socioeconòmica ho agreuja encara més. Per aquest motiu, el passat 6 de novembre, més de 3.000 organitzacions i moviments socials van presentar al Ministeri de Transició Ecològica un manifest per reclamar al govern espanyol una nova moratòria en els talls de subministraments bàsics com aigua, llum i gas, recordant les conseqüències econòmiques de l'actual estat d'alarma, les recomanacions de quedar-se a casa i que s'apropa l'hivern. En aquest sentit, les organitzacions signants reclamen a l'executiu de Pedro Sánchez que, fins que no s'estableixi de manera efectiva el principi de precaució en la legislació espanyola en matèria de pobresa energètica, es prorrogui de manera indefinida la prohibició de talls en l'àmbit domèstic.

A Catalunya, des de la vigència de la Llei 24/2015, sobre emergència habitacional i pobresa energètica, en principi les persones que no poden pagar les factures per motius de vulnerabilitat social estan protegides davant els talls a través de l'anomenat principi de precaució, que impedeix a les companyies efectuar qualsevol tall quan les persones acreditin estar en risc d'exclusió residencial, i mentre duri aquesta situació. Aquesta norma és molt més protectora que l'estatal i supleix doncs el problema de la temporalitat de la moratòria prevista per l'estat de l'arma, però estableix l'obligació de signar convenis entre l'administració i les empreses subministradores per eixugar el deute de les famílies i, a dia d'avui, més de cinc anys després, aquests convenis no s'han signat per la negativa de les empreses. És per això que les administracions locals han d'entendre la lluita per la condonació del deute per part de les companyies subministradores com una reivindicació prioritària.

Per últim, malgrat que les administracions locals tenen poc marge de maniobra donades la limitació de competències i la debilitada estructura administrativa, hi ha accions que sí que poden desenvolupar per tal de fer front a la pobresa energètica, especialment pel que fa al subministrament d'aigua. Una assignatura pendent a la nostra ciutat, però, és la de desplegar el projecte de comptadors solidaris, una iniciativa imprescindible per fer front als casos de pobresa energètica a llars que es veuen obligades a residir en habitatges ocupats.

En el marc del primer decret d'Estat d'Alarma, a Tarragona mateix van instal·lar una vintena de comptadors d'aigua solidaris per al subministrament d'aigua en habitatges on hi viuen persones vulnerables, per tal de pal·liar les conseqüències del tancament de les fonts públiques. Però també Blanes, que ha instal·lat desenes de comptadors solidaris des del 2013 (43, només el 2016); i Manresa, que compta fins i tot amb una interlocutòria del Tribunal Superior de Justícia que autoritza l'entrada a un pis per a la instal·lació d'un comptador solidari, amb la qual cosa queda totalment avalada la iniciativa de l'Ajuntament.

Per tots aquests motius el grup municipal de la CUP proposa al ple de l'Ajuntament de Reus l'adopció dels següents acords:

PRIMER.- Que l'Ajuntament de Reus i Aigües de Reus facilitin la contractació provisional del subministrament d'aigua a les llars que pateixen exclusió residencial i es veuen obligades a ocupar, mitjançant la instal·lació de comptadors d'aigua solidaris, previ informe de Serveis Socials.

SEGON.- Que l'Ajuntament de Reus estableixi un protocol a seguir juntament amb Serveis Socials i Aigües de Reus per determinar el procés per donar d'alta els comptadors d'aigua solidaris.

TERCER.- Que l'Ajuntament de Reus estudiï la fórmula per instal·lar comptadors solidaris de llum i gas a les llars que pateixen exclusió residencial i es veuen obligades a ocupar, en el marc de la Taula contra la Pobresa Energètica.

QUART.- Que l'Ajuntament de Reus torni a demanar i negociar la condonació del deute per part d'Endesa i les empreses subministradores, acumulat per les persones protegides per la Llei 24/2015, des de l'any 2015.

CINQUÈ.- Que l'Ajuntament de Reus traslladi aquests acords a Aigües de Reus, a la Taula contra la Pobresa Energètica Tarragona-Reus, a l'Aliança contra la Pobresa Energètica del Camp de Tarragona, a la Taula d'Entitats del Tercer Sector i a ENDESA.

Candidatura d'Unitat Popular de Reus
Reus, 19 de gener de 2021